

Organisatie- en Beleidsplan

29 november 2004

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Het aangetroffen kader	3
	2.1 Taken en Missie	3
	2.2 Positionering	4
	2.3 Verantwoording en relatie met de raad	5
	2.4 Informatievoorziening en bevoegdheden	6
	2.5 Werkwijze	6
	2.6 (Regionale) samenwerking	7
	2.7 Financiën	7
3.	Strategie en beleid	8
	3.1 Vooraf: Voorbereiding en verantwoording	8
	3.2 Strategie	8
	3.3 Onderzoeksbeleid	9
4.	Onderzoeksprogramma	11
	4.1 Aanpak Onderzoeksprogramma	11
	4.2 Programma en verzoeken	12
5.	Organisatie	13
	5.1 Stabiël, structureel en eigen onderzoeksstaf	13
	5.2 Overwegingen: Omvang en kwaliteit	14
	5.3 De uitkomst: Formatie en budget	16
6.	Evaluatie	17
	Bijlage A	18
	Begroting Rekenkamer Amsterdam	
	03-11-2004	18
	Bijlage B	19
	Toelichting op de begroting Rekenkamer Amsterdam 2005: kostensoorten 03-11-2004	19

1. Inleiding

De gemeenteraad heeft op 19 juni 2003 (nr. 249) de Verordening op de lokale Rekenkamer Amsterdam vastgesteld. Daarmee heeft de gemeenteraad besloten tot het instellen van een (onafhankelijke) lokale rekenkamer conform artikel 81a van de gemeentewet (GW). Conform artikel 4 van de gemeentelijke Verordening op de lokale rekenkamer Amsterdam benoemt de raad – op voordracht van de rekeningencommissie – het lid, tevens de directeur van de Rekenkamer Amsterdam voor een periode van 6 jaar. Op 17 maart 2004 heeft de gemeenteraad de heer dr. V.L. Eiff benoemd als lid/directeur van de Rekenkamer. De directeur heeft zijn werkzaamheden gestart op 1 juni 2004. De directeur heeft als taak de missie van de Rekenkamer Amsterdam uit te voeren en leiding te geven aan het bureau van de Rekenkamer Amsterdam.

Gelet op het feit dat het een geheel nieuwe organisatie betreft, dient de directeur eerst het bureau organisatorisch en inhoudelijk vorm te geven. Voorliggend organisatie- en beleidsplan bevat de hoofdlijnen van de organisatorische en inhoudelijke koers die de Rekenkamer Amsterdam heeft uitgezet, inclusief een begroting van de werkzaamheden. Voorafgaand aan deze hoofdlijnen wordt het aanwezige kader gepresenteerd, dat uitgangspunt vormt voor de vormgeving van de Rekenkamer.

2. Het aangetroffen kader

Vertrekpunt voor de organisatorische en inhoudelijke vormgeving van de Rekenkamer Amsterdam is de Verordening op de lokale Rekenkamer Amsterdam, de bepalingen omtrent lokale Rekenkamers uit de GW (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185) en de begroting van de gemeente Amsterdam. Hieruit zijn de volgende zaken af te leiden:

2.1 Taken en Missie

De Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Daarbij is bestuur gedefinieerd als: ieder bevoegd orgaan van de gemeente (zie artikel 182 GW en de artikelsgewijze toelichting van de Verordening).

De onderzoeken naar de doeltreffendheid en doelmatigheid hebben betrekking op de vraag of de doelen van het beleid, zoals deze door de gemeenteraad zijn vastgesteld, zijn bereikt en het bestuur de uitvoering van beleid op adequate wijze stuurt en beheerst. De onderzoeken vergroten het inzicht in de aard en omvang van de beleidseffecten en de wijze waarop de sturing en de beheersing van de bedrijfsprocessen binnen de gemeente plaatsvinden.

De rechtmatigheidsonderzoeken hebben betrekking op de vraag of door de gemeente de van toepassing zijnde wet- en regelgeving wordt nageleefd. De rechtmatigheidsonderzoeken van de Rekenkamer zijn breder en meer diepgaand dan de rechtmatigheidcontroles van de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Op grond van artikel 213 GW is de controle van de jaarrekening zelf geen taak van de Rekenkamer. Daar waar mogelijk zullen de aspecten doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid geïntegreerd in de uit te voeren onderzoeken worden meegenomen.

De Rekenkamer levert door middel van op onderzoek gebaseerde aanbevelingen een bijdrage aan de verbetering van het functioneren van het bestuur van de gemeente op de aspecten doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. Tevens vestigt de Rekenkamer de aandacht van het bestuur op de volgende punten: het afleggen van verantwoording, de bereidheid zichzelf kritisch te bekijken, hiervan te leren en zonodig op grond hiervan het beleid bij te stellen.

De Rekenkamer ondersteunt via haar onderzoeken de raad in haar toezichthoudende en controlerende functie.

2.2 Positionering

Met het instellen van een onafhankelijke Rekenkamer heeft de gemeenteraad expliciet gekozen voor een nieuw en onafhankelijk instrument om te bepalen of de zaken in de gemeente op de aspecten doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid “onder controle” zijn (zie Toelichting op de Verordening). De Rekenkamer is in het geheel van “checks and balances” het sluitstuk van de controle. Dit staat naast andere instrumenten, zoals bijvoorbeeld artikel 213a GW, dat het College van B&W verplicht om zelf periodiek onderzoek te doen naar doelmatigheid en doeltreffendheid.

Daarmee is de Rekenkamer een schakel in het afleggen van verantwoording over programma's en prestaties van de gemeente aan de burger. Het gaat daarbij niet alleen om de prestaties van het College van B&W, maar ook die van de raad zelf (zie toelichting op artikel 10 van de Verordening). Juist daarom heeft de gemeenteraad gehecht aan een onafhankelijke positie van de Rekenkamer ten opzichte van de raad en ten opzichte van andere gemeentelijke organen. Deze onafhankelijke positie komt concreet in het volgende tot uitdrukking:

Werkwijze: de Rekenkamer bepaalt zelf naar welke onderwerpen zij een onderzoek wil verrichten (Verordening artikel 10, lid 2).

Budget en besteding: de directeur van de Rekenkamer is bevoegd binnen zijn, bij begroting beschikbaar gesteld budget, uitgaven te doen ten behoeve van zijn werkzaamheden. De raad stelt, na overleg met de Rekenkamer, de Rekenkamer de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (Verordening, artikel 8 en toelichting hierop).

Bureau, personeel en rechtspositie: Het bureau van de Rekenkamer ondersteunt de directeur van de Rekenkamer voor een goede uitoefening van zijn werkzaamheden (Verordening, artikel 7, lid 4). De directeur is gemandateerd tot het nemen van beschikkingen betreffende de rechtspositie (ARA) van de medewerkers van het bureau (Verordening, artikel 9, lid 2). De omvang en de soort van ondersteuning zijn niet verder ingevuld en wordt overgelaten aan de directeur van de Rekenkamer. Het College van B&W benoemt op voordracht van de directeur de ambtenaren van het bureau van de Rekenkamer (Verordening, Toelichting op

artikel 8). De medewerkers van het bureau van de Rekenkamer verrichten geen werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente en zijn uitsluitend verantwoordig schuldig aan de directeur van de Rekenkamer (GW, artikel 81j, lid 3 en 4). Voor de rechtspositie van de medewerkers is het volgende van belang (Verordening, Toelichting artikel 9):

- De directeur van de Rekenkamer heeft vanwege zijn onafhankelijkheid alle bevoegd gezag om medewerkers aan te nemen en kan niet worden overruled door het College van B&W
- De directeur heeft alle beslissingsvrijheid binnen de kaders van de ambtelijke rechtspositieregelingen van de gemeente
- De medewerkers van de Rekenkamer zijn in dienst van de gemeente
- De medewerkers vallen alleen en uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de directeur.

2.3 Verantwoording en relatie met de raad

De Rekenkamer is in haar functioneren uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de raad. Deze verantwoording komt in het volgende tot uitdrukking:

- **Benoeming en ontslag:** De raad benoemt de directeur van Rekenkamer op aanbeveling van de rekenkamercommissie (Verordening, artikel 4, lid 1). De Raad kan besluiten tot ontslag of het op non-actief stellen van de directeur (Verordening, artikel 6).
- **Begroting en (financiële) verantwoording:** De directeur van de Rekenkamer doet jaarlijks vóór 1 juni een voorstel aan de raad voor de nodige middelen voor een goede uitoefening van zijn werkzaamheden (Verordening, artikel 8, lid 3). De directeur van de Rekenkamer verantwoordt de baten en lasten van het vorige begrotingsjaar in het jaarverslag aan de raad (Verordening artikel 8, lid 2). Voorts stelt de Rekenkamer elk jaar vóór 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar (Verordening artikel 11, lid 4).
- **Onderzoeksplan:** Jaarlijks legt de Rekenkamer een onderzoeksplan ter kennisname aan de raad voor. In dat onderzoeksplan worden de onderzoeksobjecten nader toegelicht. (Verordening artikel 10, lid 3)
- **Verzoekonderzoek:** De raad kan de Rekenkamer verzoeken een onderzoek in te stellen (GW, artikel 182, lid 2). In de gemeentelijke verordening is dit verzoekrecht binnen de raad tevens neergelegd bij de rekenkamercommissie (Verordening, artikel 3). De Rekenkamer bericht binnen een maand gemotiveerd of, en in hoeverre aan dat verzoek zal worden voldaan.

Namens de raad treedt de rekenkamercommissie op als aanspreekpunt voor de Rekenkamer. Deze commissie heeft ten aanzien van de Rekenkamer de volgende taken (Verordening, artikel 3, lid 3):

- het aanbevelen van kandidaten voor de functie van directeur van de Rekenkamer
- het adviseren van de raad over de onderzoeksrapporten van de Rekenkamer
- het onderhouden van contacten met de directeur van de Rekenkamer
- het geven van adviezen over de gemeentelijke organisatie en het beheer daarvan
- het adviseren een onderzoek te verrichten (verzoekonderzoek)

2.4 Informatievoorziening en bevoegdheden

De Rekenkamer is bevoegd alle documenten die berusten bij het gemeentebestuur te onderzoeken, voor zover zij dat nodig acht. Het gemeentebestuur verstrekt op verzoek van de Rekenkamer alle inlichtingen die de Rekenkamer noodzakelijk vindt (GW, artikel 183, lid 1 en 2).

De Rekenkamer is in bepaalde gevallen ook bevoegd tot het verrichten van onderzoek bij derden die een financiële band met de gemeente hebben. Het betreft:

- openbare lichamen en gemeenschappelijke organen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen waaraan de gemeente deelneemt
- de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarin de gemeente meer dan 50% van het geplaatste aandelenkapitaal houdt
- andere privaatrechtelijke rechtspersonen waaraan de gemeente direct of indirect een subsidie, lening of garantie heeft verstrekt voor het bedrag van tenminste 50% van de baten van deze instelling (Verordening, Toelichting bestuurlijke context).

2.5 Werkwijze

Naast het genoemde onderzoeksplan dat de Rekenkamer jaarlijks aan de raad ter kennisname aanbiedt, gelden een aantal algemene regels bij het uitvoeren van individuele onderzoeken (GW, artikel 185):

- De Rekenkamer legt haar bevindingen en haar oordeel vast in rapporten, met uitzondering van gegevens en bevindingen die vertrouwelijk zijn.
- De Rekenkamer deelt aan de raad, het College van B&W en – indien van toepassing – aan de betrokken instelling de opmerkingen en bedenkingen mee, die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad of het College van B&W kan zij aanbevelingen doen.
- De Rekenkamer zendt een afschrift van haar rapporten en haar verslag aan de raad en het College van B&W, en – indien van toepassing – aan de betrokken instelling.
- De rapporten en de verslagen van de Rekenkamer zijn openbaar.

Uit oogpunt van zorgvuldigheid is het van belang dat de onderzochte partij de kans krijgt om – binnen een redelijke termijn- schriftelijk te reageren op het (nog niet gepubliceerde) onderzoeksrapport. Er vindt dan wederhoor plaats, waarbij de feitelijke bevindingen die uit het onderzoek voortvloeien aan de desbetreffende personen worden voorgelegd met de vraag eventuele onjuistheden eruit te halen en te corrigeren. De verantwoordelijk wethouder of het College van B&W krijgt de gelegenheid te reageren op de conceptaanbevelingen die de Rekenkamer verbindt aan haar bevindingen. Tot slot brengt de Rekenkamer een definitief rapport uit aan de raad, waarin bevindingen, conclusies en eventueel aanbevelingen zijn opgenomen. Van de Rekenkamer wordt verwacht dat zij naar aanleiding van haar onderzoeken de gemeente adviseert en voorstellen voor verbetering doet (Verordening, Artikel 11 en toelichting hierop).

2.6 (Regionale) samenwerking

De raad heeft op 30 januari 2002 besloten tot het instellen van een Rekenkamer met, zo mogelijk, een regionale invulling. Uit praktische overwegingen is op 20 februari 2003 door de gecombineerde vergadering van de Commissie voor Financiën en Economische Zaken en de Rekeningencommissie gekozen om eerst voor de centrale stad de onafhankelijke rekenkamer te realiseren. In een later stadium – bijvoorbeeld 2004 – zou dan samenwerking gezocht kunnen worden met stadsdelen en regiogemeenten (Verordening, Toelichting, bestuurlijke context).

2.7 Financiën

In de begroting van de gemeente Amsterdam is sinds 2002 een stelpost opgenomen voor de Rekenkamer Amsterdam. Deze bedroeg in de jaren 2002, 2003 en 2004 respectievelijk € 500.000, € 600.000 en € 603.600. Dit budget is onderdeel van het resultaatgebied Bestuur en Concern. In het voorbereidende traject naar de Rekenkamer heeft de directie Financiën voor het bepalen van de hoogte van deze bedragen aansluiting gezocht bij het toenmalige budget van de Rekenkamer Rotterdam. De begroting van de Rekenkamer Rotterdam bedraagt in 2004 overigens € 820.000 (in personele omvang 9,6 fte).

3. Strategie en beleid

3.1 Vooraf: Voorbereiding en verantwoording

Om de strategie, het te voeren beleid en de inrichting van de organisatie te bepalen heeft de directeur van de Rekenkamer Amsterdam in de maanden juni tot en met september een verkenning uitgevoerd binnen en buiten de gemeente Amsterdam.

Binnen de gemeente Amsterdam heeft hij een groot aantal documenten bestudeerd en gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het College van B&W, de raad, de griffie, het ambtelijk apparaat en de Ombudsman op het niveau van de centrale stad. Wat betreft de stadsdelen heeft hij gesproken met diverse voorzitters, portefeuillehouders, raadscommissies en raadsleden van de stadsdelen en ambtenaren. Deze gesprekken stonden in het teken van het verkennen van mogelijkheden en inventariseren van beelden en verwachtingen over de Rekenkamer.

Buiten de gemeente Amsterdam heeft hij gesprekken gevoerd met (ervarings)deskundigen op het gebied van Rekenkamers en Rekenkamercommissies. Met name de Algemene Rekenkamer en de Rekenkamer Rotterdam (reeds in 1997 ontstaan) waren daarbij bron van inspiratie, maar bijvoorbeeld ook de visies vanuit de ministeries van BZK en Financiën.

3.2 Strategie

De Rekenkamer Amsterdam wil op een herkenbare en transparante wijze uitvoering geven aan haar missie en taken (zie vorige paragraaf) en een effectief instrument zijn in het kader van het dualisme.

Daarbij wil zij in de eerste plaats de raad ondersteunen in het uitvoeren van haar controlerende taak. In die zin is de beantwoording van de volgende drie vragen van belang:

- Heeft de gemeente bereikt wat ze wilde bereiken?
- Heeft de gemeente gedaan wat ze moest doen?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Maar daarnaast wil zij ook, door middel van op onderzoek gebaseerde aanbevelingen, een bijdrage leveren aan de verbetering van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid, zoals dat door College van B&W, de diensten en bedrijven van de gemeente Amsterdam wordt ingezet en uitgevoerd. Kortom: niet alleen achteraf afrekenen, maar ook leren van ervaringen vanuit het verleden. Bovendien zal zij, mede door de openbaarheid van haar rapporten, andere betrokkenen en geïnteresseerden (burgers, media), informeren over de prestaties die de gemeente levert.

De Rekenkamer is weliswaar onafhankelijk, maar moet voor een goede uitvoering van haar taken wel in contact staan en blijven met haar omgeving. Dit betekent dat de Rekenkamer oog moet hebben voor zaken die spelen in het bestuur, de organisatie van de gemeente, maar ook voor ontwikkelingen daarbuiten (regio en landelijk). Naast de reguliere contacten met de raad (rekenkamercommissie en andere raadscommissies), zal de Rekenkamer zich op de hoogte moeten stellen van afwegingen en besluitvorming binnen het College van B&W, ontwikkelingen bij de diensten en bedrijven en feitelijk dat wat er speelt in de stad.

Contacten met het College en directeurs van diensten en bedrijven zijn dan ook noodzakelijk, zonder dat ze de onafhankelijkheid schaden.

De Rekenkamer is een aanvulling op andere instrumenten in het kader van het dualisme. Dit betekent dat de Rekenkamer zich bij de onderzoeksprogrammering en de uitvoering van onderzoek continu bewust moet zijn van de unieke positie en bevoegdheden die zij heeft en deze optimaal moet benutten. Essentieel daarbij is dat de Rekenkamer ambtelijke en politieke verantwoordelijken kan aanspreken op het functioneren en presteren. Dit betekent dat de Rekenkamer af moet zien van (technisch) onderzoek waar geen politiek bestuurlijke verantwoordelijk in het geding is, onderzoek dat evident op het bord van anderen ligt (bijvoorbeeld evaluatie-onderzoek in het kader van artikel 213a GW) of onderzoek gericht op politieke besluitvorming (verkenningen en scenario-studies). Deze positie brengt met zich mee dat de Rekenkamer heel selectief onderzoek dient uit te voeren op die gebieden, waar de risico's op het voorkomen van ondoelmatigheden, ondoeltreffendheden en onrechtmatigheden het grootst zijn. Voorts kan bij een "overproductie" van rekenkameronderzoek het instrument aan scherpste en aandacht verliezen. Gelet hierop en op ervaringen elders in Nederland ligt een voorlopige productie van drie tot vier "grotere" onderzoeken (250 tot 350 onderzoeksdagen) op jaarbasis in de rede.

De onderzoeksproducten van de Rekenkamer moeten gericht zijn op het verzamelen en analyseren van feiten, het geven van objectieve en herleidbare oordelen en het doen van zo concreet mogelijke aanbevelingen. Bij deze aanbevelingen moet de Rekenkamer evenwel een zodanig behoudende koers varen, dat zij niet "op de stoel van beleidsmakers en -uitvoerders komt te zitten". De producten van de Rekenkamer dienen zorgvuldig en betrouwbaar tot stand te komen en dienen te voldoen aan eisen van objectiviteit en deskundigheid. Hierbij is in de eerste plaats van belang dat de Rekenkamer een zo helder mogelijk toetsings- of normenkader voorafgaande aan de beoordeling ontwikkelt. De Rekenkamer moet dit kader in een vroeg stadium aan de onderzochte partij bekend maken. Daarnaast is duidelijke communicatie met de onderzochte partij over de aanpak en planning van het onderzoek van belang (wat mag de gecontroleerde op welke momenten verwachten, welke informatie dient hij aan te leveren en wanneer dient hij binnen welke termijn te reageren?).

Het is de ambitie van de Rekenkamer om met ingang van januari 2005 met een volledige bezetting van het bureau het onderzoek te starten. Gemiddeld worden hiermee jaarlijks vier grotere onderzoeken opgeleverd.

In januari 2005 zal worden gestart met de uitvoering van twee onderzoeken. Gedurende het jaar 2005 worden in ieder geval twee nieuwe onderzoeken opgestart en uitgevoerd. Daarmee worden ook in 2005 in totaal circa vier onderzoeken opgeleverd.

3.3 Onderzoeksbeleid

Gelet op haar taken zoals neergelegd in de Verordening wil de Rekenkamer voorlopig streven naar evenwicht in aandacht voor doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Vanuit het adagium dat "zonder rechtmatigheid en het op orde zijn van het

financieel beheer, nauwelijks uitspraken over doelmatigheid en doeltreffendheid mogelijk zijn” doet (zeker een startende) Rekenkamer er goed aan de aandacht evenwichtig te verdelen in een eerste periode van zes jaar. Elders in Nederland richten vele Rekenkamercommissies zich vooral op beleidseffectiviteit en beleidsevaluatie, mede door het ontbreken van voldoende deskundigheid op dit terrein en het vertrouwen op bestaande “control-mechanismen” voor de rechtmatigheid.

De keuze van de Rekenkamer Amsterdam om ook onderzoek te verrichten op het terrein van de rechtmatigheid (en daaraan gekoppeld het gevoerde financieel beheer) wil evenwel nog niet zeggen dat daarmee “automatisch” een integrale review op het werk van de ACAM moet plaatsvinden. De Rekenkamer Amsterdam zou zich daarmee in vergelijkbare positie ten opzichte van de ACAM bevinden als de Algemene Rekenkamer ten opzichte van de departementale accountantsdiensten; namelijk aan de top van de controle-piramide. Dit zou te ver voeren en zou om een aanzienlijke kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit van de Rekenkamer Amsterdam vragen.

Het beleid van de Rekenkamer Amsterdam is er met betrekking tot de rechtmatigheid in deze eerste periode van zes jaar vooral op gericht om, evenals bij het onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid, kritisch op risicovolle beleidsterreinen, organisaties en projecten te “prikken”. Daarbij wordt de opzet en uitvoering van de (accountants)controle en de handhavingspraktijk onderzocht. Kortom: welke regels zijn er, worden ze nageleefd en welke waarborgen zijn daarvoor? Daarmee wil de Rekenkamer op transparante en concrete wijze ook de betekenis, reikwijdte en resultaten van de bestaande controle-mechanismen over het voetlicht brengen. De Rekenkamer wil in dat licht in de “reguliere” onderzoeken naar doeltreffendheid, doelmatigheid en het gevoerde financieel beheer, stelselmatig aandacht besteden aan de opzet en werking van (accountants)controle. Het voornemen is in de individuele onderzoeken op vergelijkbare wijze aandacht te geven aan de volgende thema’s: misbruik & oneigenlijk gebruik, integriteit en kwaliteit van de informatievoorziening aan het bestuur (College van B&W en raad).

Thans is het verzoekrecht voor onderzoeksonderwerpen neergelegd bij de raad en de rekenkamercommissie. De Rekenkamer is gehouden indien zich verzoeken vanuit de raad respectievelijk de rekenkamercommissie voordoen, hierop binnen één maand beargumenteerd te reageren. Naast deze formele verzoeken wil de Rekenkamer graag open staan voor ideeën en suggesties van anderen (feitelijk alle geïnteresseerden: bestuur en ambtenaren, de bevolking, media, deskundigen) bij het bepalen van haar onderzoeksprogramma. In dit laatste geval zal de reactie van de Rekenkamer een andere zijn dan bij formele verzoeken vanuit de raad. De ideeën en suggesties van anderen betreft de Rekenkamer bij de afweging voor haar onderzoeksprogramma, zonder dat hierop een beargumenteerd antwoord volgt van de Rekenkamer.

4. Onderzoeksprogramma

Dit organisatie- en beleidsplan bevat nog geen definitief onderzoeksprogramma voor het eerste “echte” onderzoeksjaar 2005. Dit onderzoeksprogramma zal eind oktober aan de Rekenkamercommissie en de raad worden aangeboden. Bovendien zal een afschrift ervan worden aangeboden aan de bedrijven en diensten van de gemeente Amsterdam en de stadsdeelraden.

Wel wordt in dit organisatie- en beleidsplan de koers van het onderzoeksprogramma voor de komend jaar en de jaren daaropvolgend uiteengezet.

4.1 Aanpak Onderzoeksprogramma

Criteria

Aan de basis van mogelijke onderwerpen voor onderzoek van de Rekenkamer staat een aantal criteria:

- Te verwachten risico's voor ineffectiviteit, ondoelmatigheid en onrechtmatigheid
- De Rekenkamer levert door haar onderzoek nieuwe informatie op, die voorheen niet voor handen was
- Met het onderwerp zijn grote financiële of maatschappelijke belangen gemoeid
- Aan het onderwerp is direct en herkenbaar politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid te koppelen
- Het betreft door de raad vastgesteld beleid
- Het beleid grijpt in op de burger
- De Rekenkamer kan bij het onderzoek gebruik maken van de unieke positie en mogelijkheden

Programmeringsstrategie

Bij het jaarlijks programmeren van onderwerpen worden (voorlopig) de volgende uitgangspunten gehanteerd (de voorbeelden zijn tentatief):

- Circa 4 “grotere” onderzoeken (250 – 350 onderzoeksdagen) per jaar
- Een balans tussen onderzoeken naar beleidseffectiviteit (gericht op buiten de gemeente gelegen maatschappelijke effecten, bijvoorbeeld onderwijsbeleid, veiligheidsbeleid, beleid met betrekking tot werk- en inkomen etc.) en naar rechtmatigheid/financieel beheer (gericht op financiële beheersing en interne controle, bijvoorbeeld financiële beheersing grote projecten, beleid voor aan- en uitbesteding, kredietoverschrijdingen, subsidiebeheer)
- Spreiding over verschillende perspectieven van specifiek Rekenkameronderzoek
 - **0-metingen en vervolgonderzoek:** juist omdat het de start van de Rekenkamer betreft, is het van belang “de stand van zaken” in de gemeente op te nemen en vast te leggen. Dit biedt voorts de mogelijkheid om na enige tijd een vervolgonderzoek te starten om te bezien wat de vorderingen op dit terrein zijn. Te denken valt aan een 0-meting naar de doelen van het Collegeprogram, het evaluatief vermogen van de gemeente, de inrichting van de controle-toren in Amsterdam en het Integriteitsbeleid en beleid gericht op bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

- **Structurele (landelijke) thema's:** het gaat daarbij om de grote thema's die zich al enige tijd in het openbaar bestuur voordoen: te denken valt aan privatisering, deelnemingen, vergunningverlening en handhaving en de kwaliteit van publieke voorzieningen.
- **Specifieke Amsterdamse thema's:** dit zijn onderwerpen die recent sterk in de publieke belangstelling hebben gestaan (en bovendien voldoen aan de eerder genoemde criteria): te denken valt aan financiële beheersing grote projecten (Noord-Zuid-lijn, Banenmarkt, Maatwerk), het functioneren en de effectiviteit van diensten (Sociale Dienst, Dienst Amsterdam Beheer, GG&GD, etc.).

Vorbereiding en verkenning

Aan de basis van het onderzoeksprogramma ligt een grondige voorbereiding in de vorm van een risico-analyse. De Rekenkamer inventariseert mogelijke onderwerpen via bestudering van schriftelijke bronnen (o.a. begroting, accountantsrapporten, etc.), maar ook via gesprekken met raadsleden, het College van B&W, de directeurs van diensten en bedrijven, en de besturen en het ambtelijk apparaat van de stadsdelen. Vervolgens toetst de Rekenkamer deze aan de hiervoor vermelde criteria. Daaruit ontstaat een "groslijst". Van de aldus geselecteerde onderwerpen van de groslijst worden circa 10 tot 15 onderwerpen via een interne "quick-scan" nader onderzocht, waarbij de volgende zaken worden nagegaan:

- probleemstelling en onderzoeksvragen
- onderzoeksaanpak (incl. te gebruiken bronnen)
- onderzoeksnormen
- onderzoeksmethoden
- planning
- verwachte onderzoeksresultaten

Op basis van deze korte voorstudie ontstaat inzicht in de bruikbaarheid, de uitvoerbaarheid en de mogelijke uitkomsten van het onderzoek. Aldus worden vier onderwerpen voor het programma geselecteerd.

4.2 Programma en verzoeken

De Rekenkamer biedt het programma (dit jaar) eind oktober aan de Rekenkamercommissie en de raad aan. Daarbij agendeert de Rekenkamer vier onderzoeken die zij in 2005 zal onderzoeken, waarvan één onderzoek in "reserve" wordt gehouden. Daarmee houdt zij capacitaire ruimte vrij om één onderzoek op verzoek van de Rekenkamercommissie of de raad uit te voeren. Indien zich bij de bespreking van het onderzoeksprogramma in de raad of gedurende het uitvoeringsjaar geen verzoek door de Rekenkamercommissie of de raad wordt ingediend, voert de Rekenkamer het gereserveerde onderzoek uit. Voorlopig voorziet de Rekenkamer deze procedure ook voor de jaren na 2005.

5. Organisatie

5.1 Stabiel, structureel en eigen onderzoeksstaf

Gelet op de keuze van de raad voor een onafhankelijke Rekenkamer, dient sprake te zijn van een stabiele organisatie, die structureel haar taken kan uitvoeren en niet wordt gehinderd door incidenten of sterke (conjuncturele) schommelingen. De Rekenkamer is één van de instrumenten in het kader van het dualisme die de positie van de gemeenteraad moet versterken. De rekenkamer heeft een relatief beperkte omvang die vanuit een unieke positie en met unieke bevoegdheden haar taken uitvoert. Relatief grote bewegingen in takenpakket, werkwijze, organisatie en capaciteit zijn op korte termijn niet te verwachten, mogelijk met uitzondering van het perspectief van (regionale) samenwerking.

Eén van de uitgangspunten voor de organisatie is dat zij het onderzoek zoveel mogelijk uitvoert met eigen (onderzoeks)personeel. Dit heeft de volgende voordelen:

- ervaring met de specifieke methoden van Rekenkameronderzoek kan worden opgebouwd
- kennis over het functioneren en presteren van de gemeente Amsterdam kan worden verkregen en verankerd
- vervolgonderzoek kan relatief efficiënt worden uitgevoerd
- de medewerkers van het bureau ondersteunen de directeur in de uit te zetten koers, ontwikkeling en communicatie van de Rekenkamer op de langere termijn.

Ervaringen met Rekenkamercommissies elders in Nederland tonen aan dat aan het “louter” uitbesteden van onderzoek een aantal nadelen kleeft. De capaciteit voor ontwikkeling van de organisatie, de strategie en communicatie wordt gemist, er wordt niet of onvoldoende geleerd van voorgaande ervaringen, Rekenkameronderzoek wijkt op een aantal onderdelen (diepgang, onderbouwing, normenkader, methodiek) af van het reguliere onderzoek van commerciële onderzoeksbureaus en “het op afstand sturen” levert niet altijd de gewenste resultaten. Dit is momenteel voor een aantal Rekenkamercommissies reden om minder onderzoek uit te besteden in ruil voor een grotere vaste staf. Daarnaast verruilen een aantal gemeenten mede om deze redenen hun Rekenkamercommissie voor een Rekenkamer met een vaste staf (zie Rekenkamercommissie Utrecht).

Eén en ander neemt niet weg dat het noodzakelijk kan zijn voor specifieke (technische) onderzoeksonderwerpen deskundigheid extern in te huren. Uitgangspunt hierbij is dat deze externe deskundigen tijdelijk worden toegevoegd aan de eigen onderzoeksstaf, zodat deze staf optimaal in de gelegenheid wordt gesteld zich de externe kennis eigen te maken.

5.2 Overwegingen: Omvang en kwaliteit

De Rekenkamer Amsterdam – zoals genoemd weliswaar relatief gering van omvang – moet een professionele, deskundige, maar vooral ook stevige organisatie zijn. De volgende kenmerken van Amsterdam maken dit noodzakelijk:

- **omvang:** circa 750.000 inwoners, circa € 5 mrd uitgavenbegroting., circa 11.000 medewerkers (excl. GVB en stadsdelen)
- **complexiteit van de organisatie:** circa 45 bedrijven en diensten, 14 stadsdelen en een groot aantal instellingen verbonden aan de gemeente
- **aard van de problemen:** grootstedelijke problematiek
- **ambities van het bestuur:** mede verbonden aan de status van de gemeente als hoofdstad.

Een goede start, waarbij de organisatie van begin af aan voldoende kwantitatief en kwalitatief is toegerust om de taken te kunnen uitvoeren, is daarbij van groot belang. Ervaringen van de lokale Rekenkamer Rotterdam, waarbij vanuit een groeimodel een voorzichtige start is gemaakt die achteraf als te licht en te kwetsbaar is ervaren¹, ondersteunen dat onvoldoende kwaliteit en kwantiteit in de startfase van negatieve invloed kan zijn op de verdere ontwikkeling van en beeldvorming over de Rekenkamer.

Uitgangspunt bij het inrichten van de organisatie is dat een “platte” organisatie wordt nagestreefd. Dit wil zeggen dat naast de directeur en ondersteuning in de vorm van één office-manager (tevens secretaresse), de medewerkers zoveel mogelijk bij de directe onderzoeksactiviteiten zijn betrokken. Als gevolg hiervan heeft de Rekenkamer een relatief geringe overhead.

Welke omvang dient de Rekenkamer te hebben? Deze vraag kan vanuit verschillende perspectieven worden beantwoord, die, zoals in het navolgende zal blijken, nagenoeg tot hetzelfde antwoord leiden.

a. De inhoud en kwaliteit van de onderzoeksteams

De Rekenkamer streeft naar twee onderzoeksteams: één team voor de doeltreffendheid en één team voor de rechtmatigheid (inclusief financieel beheer). Dit vanuit de volgende perspectieven:

- het onderzoeksbeleid gericht op een balans tussen enerzijds het onderzoek naar doeltreffendheid en anderzijds naar rechtmatigheid (inclusief financieel beheer), waarbij doelmatigheid in beide soorten onderzoek aan de orde komt.
- het werken in onderscheiden onderzoeksteams op beide genoemde terreinen (vergelijk met de onderzoeksteams van de Algemene Rekenkamer en de Rekenkamer Rotterdam).

Ieder team wordt aangestuurd door een projectleider, die over specifieke deskundigheid en ervaring op het betreffende terrein beschikt. Voor de projectleider doeltreffendheid betreft dit deskundigheid en ervaring met beleidsevaluatie en onderzoek naar beleidseffecten.

¹ Zie Evaluatie Rekenkamer Rotterdam, 1998-2001

Voor de projectleider rechtmatigheid gaat het om deskundigheid en ervaring op het terrein van onderzoek naar financieel beheer, (financiële) controle, informatievoorziening en rechtmatigheid. Van de onderzoekers wordt een meer generieke deskundigheid op het terrein van rekenkameronderzoek gevraagd, zodat zij in beide teams inzetbaar zijn. Dit is gunstig voor de flexibiliteit van de organisatie. Om voldoende kennis te vergaren en onderling uit te wisselen (collegiale toetsing en optreden als sparringpartner) en om de kwaliteit van het onderzoeksteam te waarborgen, bestaat een onderzoeksteam naast de projectleider uit gemiddeld twee tot drie onderzoekers. Hierdoor bedraagt de totale directe onderzoekscapaciteit circa 6 tot 8 fte (2 projectleiders en 4 tot 6 onderzoekers).

b. De capaciteit

De capaciteit voor de uitvoering van de grotere onderzoeken (omvangrijke onderzoeken financieel beheer of effectiviteitsonderzoeken waarbij maatschappelijke effecten in beeld moeten worden gebracht) bedraagt gemiddeld circa 250 tot 350 onderzoeksdagen. Dit komt neer op circa 8 fte directe onderzoekscapaciteit (2 projectleiders en 6 onderzoekers) gelet op de volgende uitgangspunten:

- gemiddeld vier onderzoeken per jaar van 300 onderzoeksdagen per onderzoek
- een gemiddelde doorlooptijd per onderzoek van 6 maanden (daarmee korter dan de doorlooptijden van onderzoek van de Algemene Rekenkamer; deze bedragen 1 tot 1,5 jaar), daar is de gemiddelde doorlooptijd van een onderzoek 1 tot 1,5 jaar)
- de beschikbaarheid van 150 onderzoeksdagen per jaar voor zowel een fte projectleider als een fte onderzoeker (zie bijlage kostenverdeelstaat).

c. De kosten

Bij het inrichten van een Rekenkamer of Rekenkamerfunctie leren ervaringsregels² dat deze kan worden uitgevoerd voor circa € 1,50 per inwoner op jaarbasis. Gelet op een vaste kostencomponent betekent dit in de praktijk dat een kleinere gemeente doorgaans een hoger bedrag per inwoner dient te besteden (tot circa € 2,30) en een grotere gemeente dikwijls enige schaalvoordelen heeft (circa € 1,30 per inwoner). Gelet op het inwonertal van de gemeente Amsterdam (750.000 inwoners) zou dit een begroting betekenen van circa € 1 miljoen³. Bij een dergelijke begroting “past” een onderzoeksorganisatie met relatief hoogopgeleide en ervaren professionals van circa 10 fte.

² Zie “vuistregels” van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies en Stichting de Lokale Rekenkamer

³ Ter vergelijking: de begroting van de Algemene Rekenkamer bedraagt thans circa € 25 miljoen. De begroting van de Rekenkamer Rotterdam bedroeg in 2004 circa € 850.000 en bedraagt in 2005 € 1,25 miljoen.

5.3 De uitkomst: Formatie en budget

Gelet op het voorgaande wil de Rekenkamer Amsterdam de komende periode van 6 jaar streven naar een stabiele organisatie die het onderzoek voornamelijk zelf uitvoert.

Formatief is de organisatie als volgt opgebouwd:

- Directeur
- Office-manager (schaal 8)
- Projectleider⁴ Rechtmatigheid (schaal 15)
- Projectleider Doelmatigheid (schaal 13)
- 5 onderzoekers (schaal 12)

De kosten van de Rekenkamer Amsterdam bedragen structureel op jaarbasis: € 890.423.

Deze kosten zijn als volgt verdeeld (zie voor nadere toelichting: bijlage begroting en toelichting op de begroting):

Personeelskosten:	680.473
Inhuur externe deskundigheid (ca. 10% van de personele kosten):	60.000
Huisvesting:	60.000
Overig:	89.950

Daarnaast zijn eenmalige kosten verbonden aan de inrichting van de organisatie. Deze zijn geraamd op € 134.500 (zie bijlage begroting). Deze kapitaallasten worden doorgerekend in de begroting.

De kapitaallasten bedragen voor 2005 € 17.271. De totale begroting van de Rekenkamer Amsterdam voor 2005 bedraagt hiermee € 907.694.

⁴De schaalindeling van de projectleiders en onderzoekers is gebaseerd op ervaringsgevens van soortgelijke functies bij de Algemene Rekenkamer en de Rekenkamer Rotterdam.

6. Evaluatie

De Rekenkamer stelt de raad voor om het functioneren van de Rekenkamer halverwege de benoemingstermijn van de directeur te evalueren; dat wil zeggen na drie jaar. In het kader van die evaluatie zal naast de effectiviteit, ook nadrukkelijk de omvang en begroting aan de orde moeten worden gesteld. Ook ten aanzien van de Rekenkamer zullen dan de “bekende” drie vragen moeten worden gesteld:

- Heeft de Rekenkamer bereikt wat ze wilde bereiken?
- Heeft de Rekenkamer gedaan wat ze moest doen?
- Heeft de Rekenkamer gekost wat het mocht kosten?

Dit beleids- en organisatieplan kan daarbij wellicht als richtsnoer worden gebruikt.

Bijlage A			
Begroting Rekenkamer Amsterdam			03-11-2004
	Structureel	Begroting 2005	Toelichting
411000	Salaris en sociale lasten	680.473	zie berekening hieronder
430003	Derden buiten concern	60000	ca. 10% van salariskosten
430004	Derden binnen concern	10000	Salarisadministratie etc.
431000	Energiekosten	6000	€ 20 p/m ² x 300 m ²
434220	Huren/pachten gebouwen	60000	€ 200 p/m ² x 300 m ²
434302	Studie/opleiding	10000	
434321	Dagelijks onderhoud gebouwen	7500	€ 25 p/m ² x 300 m ²
434328	Drukwerk	5000	
434329	Kantoorbenodigdheden	2200	
434330	Contributies	1000	
434332	Porto en vracht	250	
434334	Communicatiemiddelen	6000	(mobiele) telefoon, fax
434335	Automatiseringskosten	30000	
434336	Representatiekosten	1500	
434337	Vergaderkosten	1500	
434343	Reis/verblijfkosten binnenland	6000	w.o. OV-kaart directeur
434344	Reis/verblijfkosten buitenland	3000	bezoek buitl. congressen
	Totaal Structureel	890.423	
	Eenmalige kosten		
433301	Kantoormeubilair	27.000	9 x € 3000
433301	Inrichtingskosten kantooruimte	105.000	incl. server
433301	Aanschaf kopieermachines/fax	2.500	
	Totaal Eenmalig	134.500	
	a.g.w.v. Kapitaallasten 2005	17.271	Zie toelichting
	Totaal structureel + kapitaallasten 2005	907.694	
	Salariskosten		
Functie	Fte	Salarisschaal	Salaris en sociale lasten
directeur	1		137.303
projectleider	1	15	87.015
projectleider	1	13	74.411
onderzoeker	1	12	68.121
onderzoeker	1	12	68.121
onderzoeker	1	12	68.121
onderzoeker	1	12	68.121
onderzoeker	1	12	68.121
officemanager	1	8	41.139
Totaal			680.473

Bijlage B

Toelichting op de begroting Rekenkamer Amsterdam 2005: kostensoorten 03-11-2004

411000 – Salaris en sociale lasten

Dit betreft de begroting en de sociale lasten van de directeur en de medewerkers van de Rekenkamer Amsterdam. De formatie bedraagt structureel 9 fte.

De norm voor de bruto salariskosten inclusief sociale lasten van de medewerkers is – op advies van Concern Financiën - gebaseerd op het “Overzicht middensommen” zoals PinkRocade-GISP dat jaarlijks voor alle beheerders presenteert.

Omdat de directeur niet wordt bezoldigd in de reguliere gemeentelijke salarisschalen, is voor het bepalen van de opslag voor sociale lasten aansluiting gezocht bij de meest nabijgelegen gemeentelijke salarisschalen (18 en 19). Het opslagpercentage voor de berekening van de bruto salariskosten inclusief werkgeverslasten van de directeur is aldus bepaald op 138% van het bruto salaris (voor de gemeentelijke salarisschalen 18 en 19 – middensommen – bedragen deze opslagpercentages respectievelijk 138,75% en 137,65% van het bruto salaris).

430003 – Derden buiten concern

Dit betreft inhuur van externe deskundigheid voor de ondersteuning van het bureau (huisstijl, communicatie, ICT, advisering personeel) en voor de uitvoering van onderzoeken (externe deskundigen, voorlichting). Totaal geraamd op circa 10% van de salariskosten. De Rekenkamer Rotterdam hanteert sinds de start in 1998 eenzelfde percentage.

430004 - Derden binnen concern

Dit betreft de kosten van het voeren van de salarisadministratie en de financiële administratie, welke (voorlopig) door de sector BMO worden uitgevoerd. De raming is gebaseerd op opgave van de sector BMO.

431000 – Energiekosten

Dit betreft kosten van energie voor de huisvesting. De raming van is gebaseerd op opgave van het OGA; zijnde € 20 per m2.

434220 – Huren/pachten gebouwen

Dit betreft de huur van de kantoorruimte voor het bureau. De raming van de kosten van huisvesting is gebaseerd op opgave van het OGA; zijnde € 200 per m2, exclusief energie- en servicekosten. De raming van de benodigde hoeveelheid m2 kantoorruimte is in overleg met OGA vastgesteld. Deze raming is mede gebaseerd op de kantoorruimte van de Rekenkamer Rotterdam en de normen voor kantoorruimte die daarbij zijn gehanteerd (Strobosch consultancy).

Uitgangspunt bij de huisvesting is dat de Rekenkamer Amsterdam functioneert als een zelfstandige dienst, zoals bijvoorbeeld de ACAM of de Ombudsman. Dit betekent dat de Rekenkamer naast ruimte voor werkplekken, beschikt over eigen (bescheiden) kantoorruimte voor overige faciliteiten (ontvangst- en vergaderruimte, pantry, archief, etc.), Daarnaast is uitgegaan van een groter aantal werkplekken (totaal 11), dan het

aantal fte (9). Rekening is gehouden met werkplekruimte voor bijvoorbeeld stagiairs of externe deskundigen. Voorts is bij de berekening van het aantal m2 per werkplek een differentiatie per functie toegepast. Tenslotte is rekening gehouden met een groei van circa 10%.

In totaal bedraagt de geraamde kantoorruimte 314 m2. Voor de begroting is dit afgerond op 300 m2.

Deze raming is als volgt opgebouwd:

A: Werkplekken

Werkplek directeur:	30	m2
Werkplek projectleiders:	28	m2 (2 x 14 m2)
Werkplek onderzoekers:	60	m2 (5 x 12 m2)
Werkplek office-manager:	20	m2
Stagiairs:	20	m2 (2 x 10 m2)
Subtotaal A:	158	m2

B: Overige faciliteiten

Vergaderruimte/bibliotheek	25	m2
Archief	12	m2
Pantry/repro	8	m2
Sanitair/zitje/garderobe	14	m2
Subtotaal B:	59	m2

C: Gangen en entree 40 m2 (15% totaal)

D: Wanden en kolommen 29 m2 (10% totaal)

Subtotaal A t/m D: 286 m2.

E: Groei 28 m2 (10% totaal van A t/m D)

Totaal A t/m E: 314 m2.

434302 – Studie/opleiding

Dit betreft het opleidingsbudget van de medewerkers en is gebaseerd op een bedrag van € 1.110 per persoon.

434321 – Dagelijks onderhoud gebouwen

Dit betreft de bijdrage in de servicekosten voor de kantoorruimte voor het bureau. De raming is gebaseerd op opgave van het OGA; zijnde € 25 per m2.

434328 – Drukwerk

Dit betreft de drukwerkkosten van het bureau.

434329 – Kantoorbenodigdheden

Dit betreft de kosten van kantoorbenodigdheden evenals de kosten van abonnementen e.d.

434330 – Contributies

Dit betreft de kosten van lidmaatschappen van beroepsverenigingen e.d.

434332 – Portie en vracht

Dit betreft kosten van koeriers en TPG.

434334 – Communicatiemiddelen

Dit betreft de kosten van telefoon-, fax- en modemaansluitingen. De raming is gebaseerd op een opgave van de sector BMO.

434335 – Automatiseringskosten

Dit betreft de kosten van de ICT-werkplekken. De Rekenkamer Amsterdam maakt gebruik van dezelfde full-service contracten per ICT-werkplek als de Bestuursdienst. De raming is gebaseerd op opgave van de sector BMO; zijnde € 3000 per werkplek per jaar (9 werkplekken). Bij de berekening is bovendien uitgegaan van € 3000 voor onvoorziene ICT-kosten.

434336 – Representatiekosten

Dit betreft kosten van cadeaus, lunch en diner met externen buiten de deur.

434337 – Vergaderkosten

Dit betreft de huur van vergaderruimte en catering ten behoeve van vergaderingen.

434343 – Reis- en verblijfkosten binnenland

Dit betreft kosten van openbaar vervoer, hotelovernachtingen enz. in Nederland. Hierin is Opgenomen de vergoeding voor openbaarvervoer voor medewerkers conform de ARA.

434344 – Reis- en verblijfkosten buitenland

Dit betreft kosten van openbaar vervoer, hotelovernachtingen enz. buiten Nederland ten behoeve van het bijwonen van congressen.

433301 – Inrichtingskosten (eenmalig)

Dit betreft eenmalige kosten voor inrichting van het kantoor (inclusief meubilair en kopieermachine/fax). Deze kosten zij als volgt geraamd.

A. Inrichtingskosten

Op basis van een raming van OGA worden de inrichtingskosten geraamd op euro 105.000; zijnde € 350 per m2 kantoorruimte. De norm van € 350 per m2 kantoorruimte wordt gehanteerd door Dienst Onder Dak (DOD) en is exclusief kantoormeubilair. Het betreft eenmalige kosten voor inrichting van de kantoorruimte, zoals schilderwerk, vloerbedekking, plaatsen wanden en bekabeling, server, etc.

B. Kantoormeubilair

De kosten van kantoormeubilair bedragen 9 werkplekken x € 3.000 per werkplek. Deze raming is gebaseerd op opgave van ProjectmanagementBureau en BMO.

C. Kopieermachine/fax

De kosten van aanschaf kopieermachine en fax zijn geraamd op basis van een opgave van BMO.

Begroten eenmalige kosten via systeem van kapitaallasten

Voor de toerekening van de eenmalige kosten is gekozen – op basis van advies van de ACAM- voor de systematiek van doorrekening van kapitaallasten. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd (opgave ACAM):

- inrichting kantoor € 105.000 met afschrijvingsduur 15 jaar
- kantoormeubilair € 27.000 met afschrijvingsduur 5 jaar
- kopieermachine/fax € 2.500 met afschrijvingsduur 5 jaar
- rente leningfonds 3,25%

Als gevolg hiervan bedragen de kapitaallasten de komende 5 jaren:

2005: € 17.271

2006: € 16.852

2007: € 16.433

2008: € 16.014

2009: € 15.594

Hierbij is ervan uitgegaan dat de activa van de Rekenkamer worden gefinancierd vanuit het leningfonds.